

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése versenyszabályzata a versenytörvénybe ütközött

- for a short summary in English see below -

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a 2006. április 11-én megtartott tárgyalásán hozott határozatában megállapította, hogy a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése „A magyar könyvkiadás és könyvkereskedelem versenyszabályzatának” fogyasztói, nettó, előjegyzési és előfizetési árakról, valamint a tagkereskedők alkalmi árleszállításainak és a kiárúsításoknak szabályozásával foglalkozó egyes rendelkezései versenykorlátozóak. A GVH Versenytanácsa a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülését Versenyszabályzatának jogsértő rendelkezéseinek alkalmazásától eltiltotta, továbbá kötelezte arra, hogy a tagkereskedőket a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül értesítse.

Jelen versenyfelügyeleti eljárás tárgyát a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének (a továbbiakban: MKKE) „A magyar könyvkiadás és könyvkereskedelem versenyszabályai” című, a tagvállalkozások piacon tanúsítandó magatartására vonatkozó szabályzatának (a továbbiakban: Versenyszabályzat) egyes rendelkezései képezték.

Magyarországon a könyvforgalom túlnyomó része bizományosi alapon bonyolódik. Ez azt jelenti, hogy a kiadványok nem kerülnek a könyvforgalmazók tulajdonába, a forgalmazók csak azok értékesítése után utalják át a kiadóknak az értékesítésből származó bevételeiket, illetve annak a jutalékkal csökkentett részét.

A GVH Versenytanácsa határozatában rámutatott, a Versenyszabályzat azon rendelkezése, mely a kiadó által meghatározott ár alatt történő értékesítés korlátozására irányul, a versenytörvény versenykorlátozó megállapodások tilalmának szabályába ütközik, feltéve, hogy a kiadványok nem bizományosi megállapodás keretében kerülnek a forgalmazókhoz. Ezen esetekben a forgalmazók ármeghatározási jogának korlátozása versenyjogilag indokolatlan, hiszen az lenne kívánatos, hogy a kiadványok új tulajdonosa (a könyvforgalmazó) szabadon dönthessen a tulajdonát képező áruk áráról.

Ugyanígy jogellenesek a Versenyszabályzat azon klauzulái, melyek a kiadó által meghatározott ár alatt történő értékesítés időbeli korlátozására irányulnak.

Ezenkívül az egyes kiadványok közötti verseny is sérülhet a Versenyszabályzatban foglalt rendelkezések következtében. A Versenyszabályzat egyik klauzulája abszolút időbeli árkorlátozást valósít meg: eszerint „a nagykereskedők, kiskereskedők és kiadók raktáraiban és üzleteiben visszamaradt, elavult vagy más módon értékcsökkent könyvek a rendes fogyasztó áránál mérsékeltebb áron, évenként két alkalommal - március 1. és június 15., valamint október 1. és december 31. között - nem árusíthatók nagyobb tételben. A nagyobb tételt az 50 millió forintot elérő értékű árualap jelenti.” Ez nemcsak a nem bizományosi

forgalomban, de bizományosi értékesítés keretében is képes nemcsak a márkán belüli verseny korlátozására, hanem horizontális hatást kifejtve, az egyes kiadványok közötti verseny korlátozására is. A korlátozás nem engedi meg nagy tételben a kiadványok csökkentett áru piaci értékesítését, amely már az egyes kiadványok közötti helyettesítési lehetőséget korlátozza.

A Versenyszabályzat rendelkezései kapcsán összességében elmondható, hogy a szabad árak rendszere (amit a szóban forgó megállapodás megpróbál kizárni, vagy csökkenteni) lehetővé teszi az árak csökkentését, az így kialakuló versenynyomás révén pedig hatékonyságra ösztönöz. Azok a fogyasztók, akik plusz szolgáltatást kapnak, fizetnek a kapott szolgáltatásért. Ha nem tartanak igényt az értéknövelt szolgáltatásra, az azt jelenti, hogy a korábban számukra nyújtott szolgáltatást a forgalmazók nem hatékony módon közvetítették számukra. Az árrögzítés következtében azok a forgalmazók, akik képesek lennének a hatékonyság növelése révén árcsökkentésre és így piaci részesedésük növelésére, ezt a hatékony működésből származó potenciális előnyt nem tudják kihasználni. Nyilvánvaló, hogy a hatékonyság növekedésének – alacsonyabb könyvárakban megjelenő – előnyét így a fogyasztók sem élvezhetik.

A verseny hatására a szakosodás hozzájárulhat a költségcsökkentéshez, ami a sajátos fogyasztói igények kielégítését továbbra is lehetővé teheti.

Amennyiben egyes fogyasztói csoportok nem hajlandóak a kisebb példányszám miatti kiadásból eredő fajlagosan magasabb kiadvány áron megvásárolni a termékeket, akkor semmi sem indokolja azt, hogy másokkal kellene ezt az alacsony fizetési hajlandóságból származó esetleges veszteséget megfizettetni. Az MKKE szerint ugyanis a többség által vásárolt „nem minőségi” kiadványok teszik lehetővé a minőségi kiadványok kiadását és terjesztését. Az árrögzítés révén mesterségesen magasán tartott kiadványárak megakadályozzák azt, hogy a „nem minőségi” könyvek vásárlói, illetve potenciális vásárlói, akik a fogyasztók többségét alkotják, a szóban forgó kiadványokból többet vásároljanak, illetve egyáltalán vásároljanak. Árrögzítés hiányában ugyanis – az MKKE által hivatkozott érvelésnek megfelelően – ezen piaci szegmensen az árak csökkenésével lehet számolni.

A fentiek alapján a GVH Versenytanácsa a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülését Versenyszabályzatának jogsértő rendelkezéseinek alkalmazásától eltiltja, továbbá kötelezi arra, hogy a tagkereskedőket a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül értesítse.

Az ügy hivatali nyilvántartási száma: Vj-47/2004.

Summary in English

**Decision of the Competition Council of the Hungarian Competition Authority
(Gazdasági Versenyhivatal - GVH) Vj-47/2004: Magyar Könyvkiadók és
Könyvterjesztők Egyesülése (Hungarian Association of Book Publishers and Book
Retailers)**

The Competition Council of the Hungarian Competition Authority (Gazdasági Versenyhivatal – GVH) established in its decision, issued on 11 April 2006, that the Hungarian Association of Book Publishers and Book Retailers infringed the provisions on the Prohibition of Agreements Restricting Economic Competition of the Hungarian Competition Act.

In the competition supervision proceeding the Competition Council of the GVH concluded that the „Competition rules” of the Association intended to introduce a resale price maintenance by restricting independent retailers to sell books below a certain price.

The Competition Council prohibited the Association to use the clauses restricting competition.

Budapest, 2006. április 11.

Gazdasági Versenyhivatal
Kommunikációs Csoport

További információ:

Baráth Erika

Gazdasági Versenyhivatal
cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.
levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036
tel: (+36-1) 472-8985
email: Barath.Erika@gvh.hu
<http://www.gvh.hu>